

Sygn. akt III AUa 311/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2019 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Grażyna Szyburska-Walczak

Sędziowie: SSA Ireneusz Lejczak (spr.)

SSA Artur Tomanek

Protokolant: Katarzyna Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2019 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy W. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o emeryturę

na skutek apelacji W. C.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 16 stycznia 2019 r. sygn. akt VIII U 3856/18

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16.01.2019 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie wnioskodawcy W. C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z 9.08.2018 r. (zmienionej decyzją z 30.08.2018 r.) odmawiającej wnioskodawcy przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku. W oparciu o dokonane ustalenia podzielił Sąd Okręgowy stanowisko organu rentowego, że wnioskodawca nie spełniał określonych w art. 184 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS bowiem na dzień 1.01.1999 r. nie posiadał 10 lat pracy w warunkach szczególnych i 25 lat ogólnego stażu ubezpieczeniowego. Nie było też podstaw do przyznania wnioskodawcy prawa do spornego świadczenia na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 tej ustawy bowiem wnioskodawca, urodzony (...), wiek emerytalny przewidziany w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ukończył po 31.12.2018 roku.

Wyrok ten zaskarżył apelacją w całości wnioskodawca zarzucając orzeczeniu naruszenie przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 46 w zw. z art. 32 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w zw. z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż wszystkie warunki do uzyskania emerytury (w tym wiek 55 lat dla mężczyzn) określone w tych przepisach muszą być

spełnione do dnia 31.12.2008 r., podczas gdy wyklucza to 3/4 adresatów normy z art. 46 tej ustawy, a celem było objęcie przepisami przejściowymi wszystkich osób urodzonych po 31.12.1948 r. a przed 1.01.1969 r., a nie jedynie osób urodzonych po 31.12.1948 r. a przed 1.01.1954 r. Przy tak sformułowanym zarzucie wniósł apelujący o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie był bezsporny, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących ustaleń faktycznych, wobec tego uzasadnienie wyroku sądu II instancji zawiera jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 387 § 2¹ kpc).

Zarówno zaskarżone decyzje jak i zdecydowana większość argumentacji zawartej w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku skupiały się na niespełnieniu przez wnioskodawcę warunków określonych w art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 - dalej jako ustawa). Ze względu na brak zarzutów apelacji dotyczących naruszenia tych przepisów wystarczającym było wskazanie, że Sąd Apelacyjny w pełni zaakceptował w tym zakresie argumentację przedstawioną przez sąd I instancji. Apelujący podnosząc nie kwestionowane okoliczności dotyczące jego pracy w warunkach szczególnych po 31.12.1998 r. podnosił, że prawa do emerytury w obniżonym wieku nabył na podstawie art. 46 ustawy bowiem w dniu złożeniu wniosku ukończył 55 rok życia, a na dzień 31.12.2008 r. posiadał 25 lat ogólnego stażu pracy oraz 10 lat pracy w warunkach szczególnych. Przy czym apelujący podnosił, że prawidłowa wykładnia art. 46 ustawy powinna prowadzić do wniosku, że warunek ukończenia obniżonego wieku emerytalnego nie musi zostać spełniony z pozostałymi warunkami określonymi w tym przepisie do dnia 31.12.2008 r., albowiem racjonalny ustawodawca nie mógł założyć wykluczenia z możliwości skorzystania z uprawnienia do emerytury w obniżonym wieku „3/4 adresatów normy z art. 46”.

W ocenie Sądu Apelacyjnego przedstawiona w apelacji interpretacja przepisu art. 46 ustawy jest chybiona, a tym samym apelacja była bezzasadna. Przepis ten, na co wskazuje jego redakcja, nie ma charakteru normy autonomicznej lecz określa warunki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku dla ubezpieczonych w nim wymienionych odsyłając do przepisów art. 29, art. 32, art. 33 i 39 ustawy stąd też dla ubezpieczonych spełniających warunki do emerytury z tych różnych norm inny był wymagany - na dzień 31.12.2008 r. - wiek emerytalny. Odwołanie się przez ustawodawcę do zróżnicowanych przesłanek dotyczących emerytury (w obniżonym wieku, wcześniejszej, górniczej, dla twórców) w przepisie o charakterze syntetycznym - jakim jest art. 46 ustawy - oznaczało, że warunki te są określane tak w art. 46 jak i przepisach do których się ten przepis odwołuje, a ponadto to, że przesłanki te musiały zostać spełnione łącznie do dnia 31.12.2008 roku. W zależności zatem od zastosowanego przepisu (a także płci, liczby lat pracy górniczej, rodzaju prac wykonywanych w warunkach szczególnych) różnych roczników dotyczył limit skorzystania z uprawnienia przewidzianego w art. 46 ustawy. Nie był wobec tego trafny wyrażony w apelacji pogląd, że przyjęta przez Sąd Okręgowy wykładnia art. 46, dotycząca konieczności spełnienia także przesłanki wieku na dzień 31.12.2008 r., oznaczałaby ograniczenie stosowanie tego przepisu wyłącznie do ubezpieczonych urodzonych przed 1.01.1954 rokiem. Wskazać też należało na ugruntowany w orzecznictwie pogląd o konieczności spełnienia wszystkich wymienionych w art. 46 warunków, w tym i przesłanki wieku, na dzień 31.12.2008 r. (por. wyrok z 18.03.2014 r., II UK 389/13, z 16.06.2010 r., III UK 217/10 i z 20.03.2018 r., III UK 93/17). Ponadto trafnie podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6.02.2009 r. (I UK 243/08), że przepis art. 46 ustawy ma charakter przejściowy w tym sensie, że dotyczy wąskiej grupy ubezpieczonych, gwarantując im prawo do wcześniejszej emerytury, mimo że prawo to nie jest przewidziane przez nowy system emerytalno-rentowy. Nie ma zatem podstaw do uznania za prawidłową prezentowaną w apelacji wykładni przepisu art. 46 ustawy jakoby przepis ten uprawniał każdego ubezpieczonego urodzonego pomiędzy 31.12.1948 r. a 1.01.1969 r. do uzyskania prawa do emerytury w przypadku ukończenia przewidzianego w przepisach art. 29, art. 32, art. 33 i art. 39 ustawy wieku emerytalnego po dniu 31.12.2008 roku. Skoro apelujący wiek 55 lat ukończył w dniu (...) to nie mógł nabyć prawa do emerytury w obniżonym wieku na podstawie art. 46 ustawy.

Mając powyższe na względzie apelację - na podstawie art. 385 kpc - należało oddalić.

SSA Artur Tomanek SSA Grażyna Szyburska-Walczak SSA Ireneusz Lejczak

R.S.